

Onderwerp

Mededeling actualiteit coronacrisis in Flevoland week 25

Kern mededeling:

De COVID-19 monitor Flevoland bevat actuele informatie over de sociaaleconomische impact van de coronacrisis op Flevoland en over de maatregelen die de provincie heeft genomen.

Mededeling:

Vanaf 18 maart 2020 hebben wij uw Staten geïnformeerd over de sociaaleconomische effecten van de coronacrisis voor Flevoland. In de eerdere mededelingen is in beeld gebracht welke maatregelen de provincie heeft genomen om de negatieve effecten van de coronacrisis voor Flevoland te verzachten.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
COVID19-monitor - week 25	2623517	

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
		Tot

Registratienummer

2622689

Datum

16 juni 2020

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Fackeldey, J.A.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Inleiding

De coronacrisis is zeer ingrijpend en raakt iedereen. In Flevoland zijn - net als elders in Nederland en op de wereld - maatregelen getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan. Die maatregelen raken Flevolandse inwoners, bedrijven en instellingen diep en hebben grote invloed op veel sectoren waar de provincie (mede) een verantwoordelijkheid voor heeft. Daarom houden we zicht op die sectoren en houden we zicht op onze samenleving en de mensen die in Flevoland wonen en werken. Op die manier proberen we, samen met partners, hulp en ondersteuning te bieden aan mensen, instellingen en bedrijven die dat nodig hebben. Het zijn inspanningen die ongetwijfeld een lange adem vragen, omdat de effecten van deze crisis nog lang voelbaar en zichtbaar zullen zijn.

- De dynamiek waarin wij nu met elkaar werken om deze coronacrisis het hoofd te bieden is groot. Nieuwe inzichten en aanvullende maatregelen, zowel nationaal, Europees en mondiaal, volgen elkaar in een hoog tempo op. Vanzelfsprekend zullen wij u regelmatig informeren over de impact van de crisis in onze provincie en over de maatregelen die wij nemen om de negatieve effecten voor Flevoland te beperken.

- Doel van deze monitor is het informeren van de samenleving en Provinciale Staten over de impact van de corona-crisis op Flevoland én informeren over de maatregelen die de provincie Flevoland treft om de gevolgen van de coronacrisis in Flevoland te verzachten.
- Disclaimer: voor deze monitor zijn we grotendeels afhankelijk van databronnen van anderen. Getracht is zoveel mogelijk actuele data op te nemen. Op het [Feitelijk Flevoland - COVID-19 Dashboard](#) worden beschikbare relevante indicatoren continu up-to-date gehouden.

Om duidelijk aan te geven waar de verschillen zitten tussen deze monitor en de vorige, zijn de geactualiseerde teksten aangegeven met een blauw tekstkader.

Corona in Flevoland

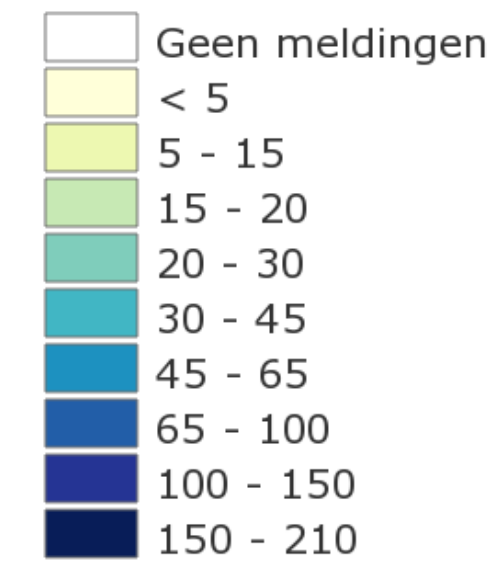
- Het aantal Flevolandse COVID-19 besmettingen en ziekenhuisopnamen ontwikkelen zich van dag tot dag. Omdat deze per dag verschillen en deze monitor bij publicatie waarschijnlijk weer verouderd is voor wat betreft deze data, is gekozen niet al deze cijfers in deze monitor op te nemen. De actuele cijfers per gemeente en provincie zijn via de volgende websites in te zien:

- [Feitelijk Flevoland - COVID-19 Dashboard](#)
- [RIVM COVID-19 data](#)
- [ESRI NL COVID-19 Hub](#)
- [Corona dashboard Rijksoverheid](#)

In het ziekenhuis opgenomen COVID-19 patiënten

Per gemeente van 03-jun-2020 t/m 16-jun-2020

Aantal per 100.000 inwoners

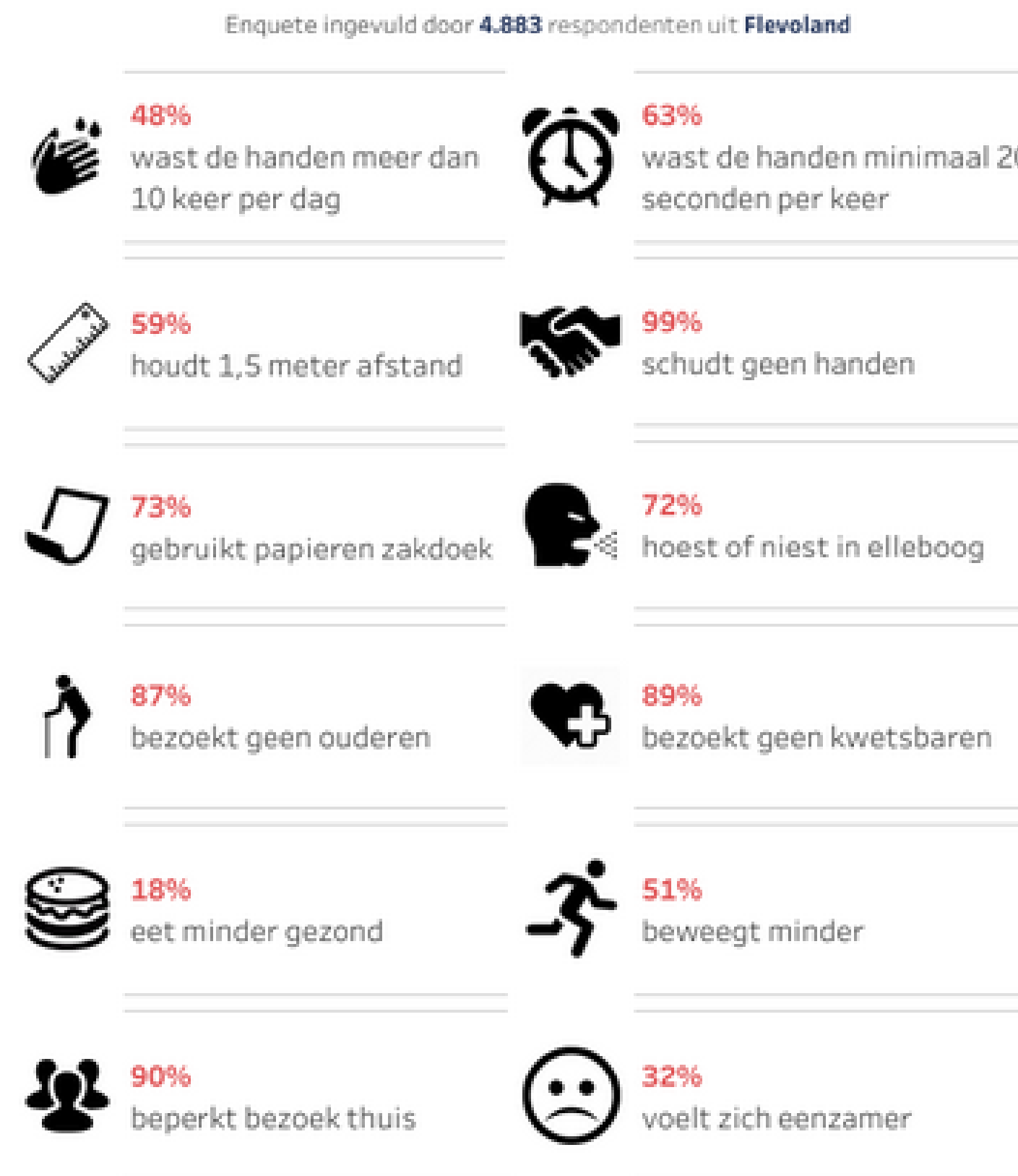
— GGD-regio's

RIVM

- Vanuit het domein zorg is er regelmatig contact met bijvoorbeeld de GGD en andere organisaties die momenteel midden in de uitvoering staan. We bieden als provincie aan te helpen waar mogelijk.
- CMO Flevoland is een uitvoeringsorganisatie die zich inzet voor een sterk sociaal domein. CMO biedt ten tijde van de COVID-19 crisis ondersteuning vanuit ZoWelWerk en de Zorgbelang, evenals vanuit het provinciale programma “WEL in Flevoland” ondersteuning geboden.
- WEL Flevoland: WEL heeft de gemeenten in Flevoland benaderd om te inventariseren welke gevolgen zij ervaren door de coronacrisis op de verschillende thema’s binnen het sociaal domein zodat WEL in de nabije toekomst nog beter kan aansluiten en van toegevoegde waarde kan zijn op het te voeren beleid.
- Extra Handen voor de Zorg: Er hebben zich nu totaal 547 mensen gemeld als vrijwilliger en 274 mensen zijn voorgedragen aan acht verschillende zorgorganisaties.
- Zorgbelang / Flevolandse Patiëntenfederatie: Het gezamenlijk meldpunt is ingericht en van start gegaan voor signalen over de situatie in de zorg. Een gezamenlijke communicatielijns is opgezet en deze is inmiddels actief.
- De GGD/Veiligheidsregio publiceert regelmatig informatie en nieuwsbrieven over het coronavirus. Deze informatie en nieuwsbrieven zijn te vinden op:
https://www.eengezonderflevoland.nl/wp-content/uploads/2020/01/2020-05-22_Nieuwsbrief-nr-8-Veiligheidsregio-Flevoland-Covid-19.pdf
- De GGD Flevoland heeft inmiddels een 2e onderzoek gedaan onder Flevolandse inwoners naar de beleving van Corona. Bijna 5000 Flevolandse inwoners hebben meegedaan¹. Via deze link zijn de resultaten te vinden: <https://www.ggd-flevoland.nl/Nieuws/resultaten-2e-corona-vragenlijst-ggd-i-s-m-het-rivm>

Uitkomsten 2^e onderzoek GGD Flevoland¹

- De provincie heeft de culturele instellingen per mail een brief gestuurd over de nieuwe beleidslijn voor de Algemene Subsidieverordening (zie onderdeel [Maatregelen](#)) en ook gevraagd om knelpunten en zorgen te melden.
- Het kabinet maakt € 300 miljoen extra vrij voor aanvullende ondersteuning van de culturele en creatieve sector. De brief van de minister aan de Kamer is hier te vinden: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z06812&did=2020D14524
- Gedeputeerde Cultuur Michiel Rijsberman vertegenwoordigt in de bestuurlijke Taskforce Covid-19 Cultuur het Interprovinciaal Overleg (IPO, koepel van provincies). De Taskforce - waarin o.a. ook het ministerie van OCW, de VNG, de Rijksfondsen en het culturele veld zijn vertegenwoordigd - overlegt frequent over de gevolgen van de coronacrisis voor de culturele sector en hoe deze beperkt kunnen worden.
- De provincie Flevoland is dus goed aangehaakt bij de gesprekken over (de verdeling van) de extra ondersteuning van € 300 miljoen die het kabinet recent beschikbaar heeft gesteld voor de culturele sector.
- Batavialand heeft minder inkomsten door minder individuele bezoekers, groepen, evenementen en winkelinkomsten. Wij hebben de volgende maatregelen genomen:
  - De exploitatiesubsidie wordt versneld uitbetaald.
  - De huurpenningen zijn kwijtgescholden voor de periode maart – mei 2020. Bekeken wordt hoe hier op de middellange termijn mee om te gaan.

Recreatie, toerisme en sport

- De vrijetijdseconomie wordt bijzonder hard geraakt door de beperkende voorwaarden in het kader van het Coronavirus, en dit komt ook tot uiting in de schattingen van de [Economische Impactanalyse Flevoland](#). Zo behoren de recreatiesector en de logiesector tot de sectoren die relatief het hardst werden geraakt gedurende de intelligente lockdown, waarbij het maandelijkse negatieve effect geschat wordt op 7,6% van hun totale jaarlijkse toegevoegde waarde. Ook de restaurants en café's en musea behoren tot de sectoren die relatief het hardst worden geraakt. Daarnaast zijn schattingen gemaakt voor wat betreft het aantal banen dat potentieel wordt geraakt. In de logiesector in Flevoland gaat het om ruim 2.500 banen. Dit bekent overigens nog niet dat deze banen ook verdwijnen.
- De 'Nadere regels subsidiering COVID-19 maatregelen Flevolandse ondernemingen gastvrijheidssector' is vastgesteld. Hiermee wordt het voor Flevolandse MKB-ondernemingen in de gastvrijheidssector mogelijk om bij Gedeputeerde Staten subsidie aan te vragen voor de herinrichting van hun onderneming in de anderhalve-meter-economie. Door de herinrichting kunnen zij op een verantwoorde wijze de bedrijfsactiviteiten uitvoeren en inwoners en gasten buiten Flevoland gaan ontvangen. Voor deze Nadere Regels is €400.000,- vanuit het Provinciale Corona noodfonds beschikbaar gesteld.
- NBTC heeft de voorlichtingscampagne 'hier moet je zijn' begin juni gelanceerd. 'Hier moet je zijn' is een beweging, een gezamenlijk initiatief vanuit de sector, met als doel om de Nederlandse bezoekerseconomie op een verantwoorde manier weer op vlieghoogte te brengen. Visit Flevoland werkt hierin samen met NBTC en andere partners om andere partners om Nederlanders te laten zien hoe verrassend mooi het 'hier' in Nederland is.
- Samen met VNO NCW/MKB Midden Nederland en Visit Flevoland zetten we vanaf 1 juni wekelijks een vrijetijdsbedrijf in de kijker dat op een heel eigen manier de 1,5 meter economie vorm geeft. Allemaal bedrijven die (bijna) open kunnen en de voorbereidingen aan het treffen zijn. Voorbeelden om andere mee te inspireren en bezoekers te laten zien dat Flevoland de ruimte heeft om gasten te ontvangen.
- Campagnes, gericht op de binnenlandse markt, zowel eigen inwoners als de rest van Nederland worden voorbereid door Visit Flevoland en gaan vanaf 18 juni van start.
- De vrijetijdssector is zwaar getroffen door de crisis. Er is sprake van omzetverlies door gehele sluiting mede door de contactrijke activiteiten die plaatsvinden zowel in verblijf als

vermaak. Kenmerkend voor de vrijetijdssector is dat ze bestaat uit veel mkb-ers en sterk afhankelijk is van het seizoen waardoor een inhaaleffect niet mogelijk is. Om een beeld te krijgen van hoe groot en/of specifiek de gevolgen zijn voor de ondernemers uit de vrijetijdssector, wordt een impactmeting opgezet. Resultaten worden eind juni verwacht.

- In samenwerking met de partners uit het MRA-verband wordt vanuit één overkoepelend communicatie concept bewoners aangesproken om eigen regio (her) te ontdekken vanaf 1 juni. Dit met in achtneming van de geldende Coronamaatregelen. De hoofdboodschap van de campagne gericht op veiligheid en crowdmanagement, met een focus op herontdekken van je eigen buurt, omgeving en stad zonder daarbij het OV te belasten.
- Provincie heeft de door haar gesubsidieerde sportorganisaties bericht dat zij coulant omgaat met het mogelijk niet realiseren van de prestatieafspraken.
- Hoewel sport geen kerntaak is van de provincies en zij geen thema is binnen de IPO overleggen, hebben de provincies in een gezamenlijk schrijven aan het ministerie van VWS aandacht gevraagd voor de gevolgen van de crisis voor de sportsector en de sportinfrastructuur.
- VWS heeft vrijdag 1 mei bekend gemaakt een noodfonds sport te starten en hiervoor 110 miljoen euro beschikbaar te stellen. Hiervan is 90 miljoen beschikbaar voor verenigingen om de huur op te vangen, 20 miljoen voor verenigingen met (kosten voor) eigen accommodatie. De exacte uitwerking van het noodfonds sport wordt besproken tussen ministerie, sportkoepel NOC*NSF en VNG/VSG.
- Het Mulier instituut doet in opdracht van NOC*NSF landelijk onderzoek naar de brede gevolgen van de crisis voor de sport. Verwacht wordt dat voor de zomer de onderzoeksgegevens bekend worden gemaakt.
- Sportservice Flevoland stimuleert en faciliteert (online) kennisuitwisseling en samenwerking op diverse sportthema's. Tevens ontwikkelt zij voor 2^e helft 2020 een 'coronaproof' provinciaal sport stimuleringsprogramma voor diverse doelgroepen (jongeren, ouderen, scholen en bedrijven).
- Sportservice Flevoland heeft een onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de coronamaatregelen op sportaanbieders in Flevoland. De resultaten van dit onderzoek staan hier: <https://www.sportflevo.nl/src/Web/Files/MediaLibrary/08/sportservice-flevoland-corona-rapportagedef.pdf>

Economische impact

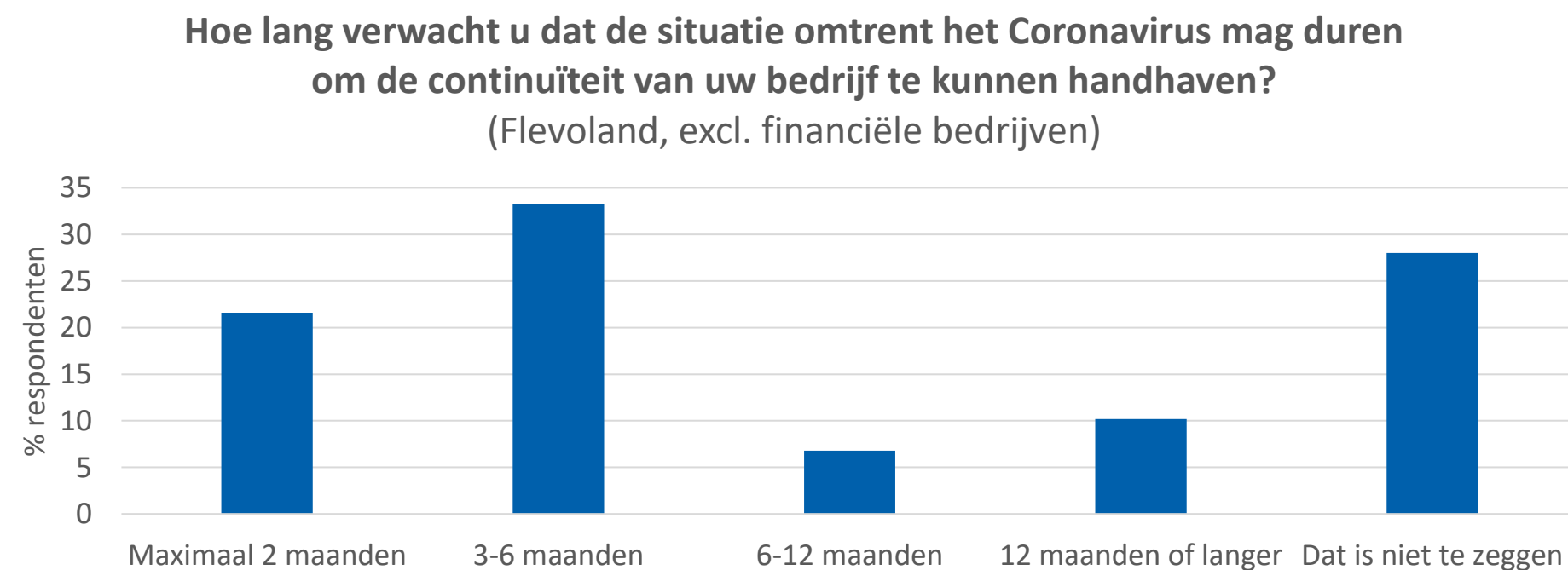
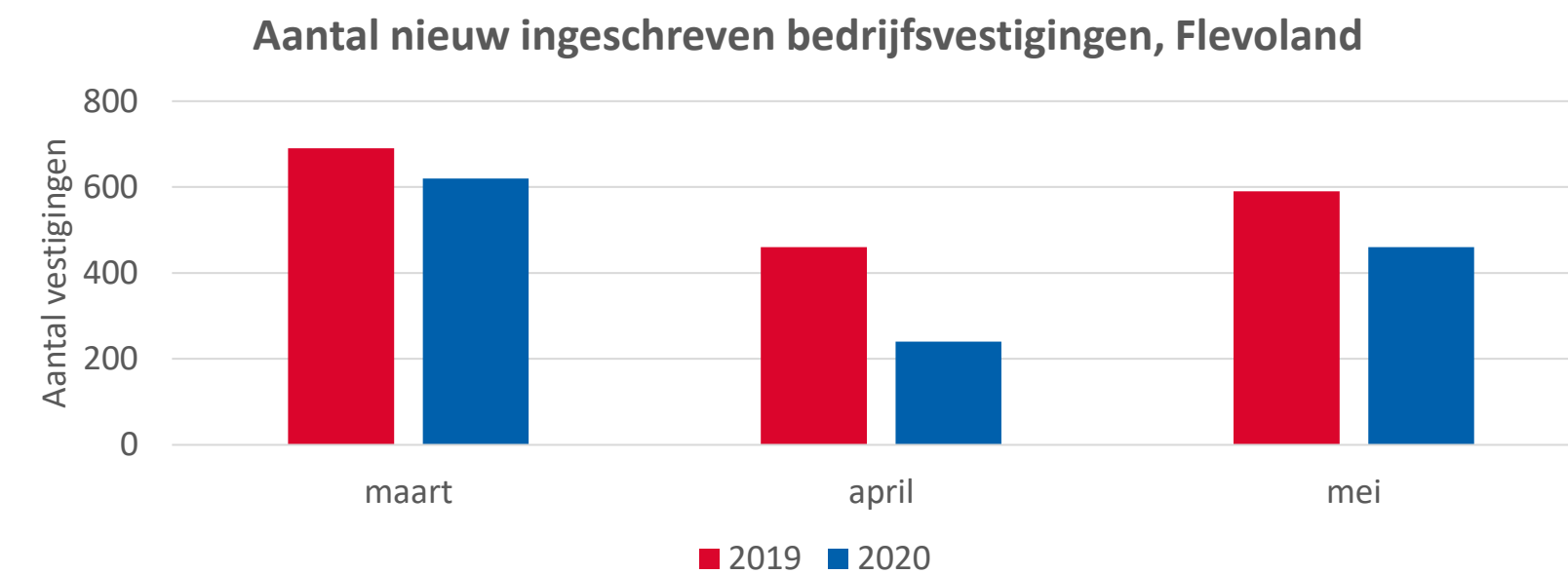
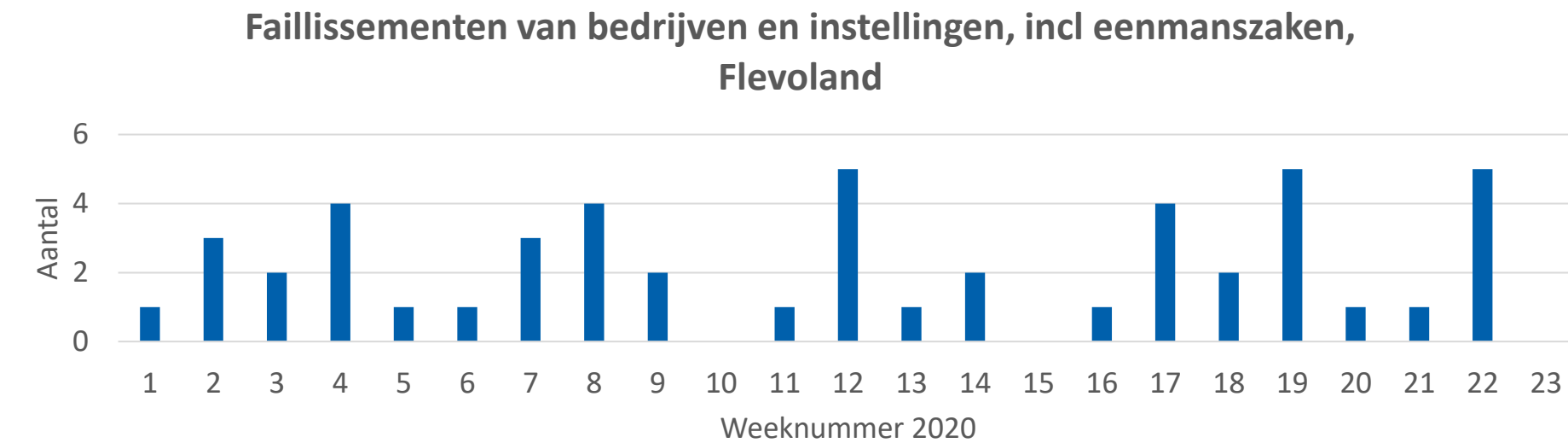
- Het ministerie van EZK heeft in nauwe samenwerking met de ROM's een nieuwe leningsfaciliteit opgezet: de corona overbruggingslening (COL). EZK stelt een eerste tranche van €100 miljoen ter beschikking voor heel Nederland. Verdeeld naar bruto regionaal product betekent dat €1,8 miljoen voor Flevoland. Deze middelen zijn bedoeld voor non-bancair gefinancierde bedrijven (start-ups, scale-ups en innovatief MKB) die in de kern gezond zijn en die door corona in acute cashflow problemen zijn gekomen. ZZP-ers, horeca, verblijfstoerisme, vastgoed en retail zijn uitgesloten. Voor hen staat de weg naar de banken (BMKB) en Qredits open. Horizon geeft voor Flevoland uitvoering aan de COL. De uitvoering vindt plaats in samenwerking met TechLeap en InvestNL. Tot 28 mei had Horizon 17 aanvragen van Flevolandse startups, scale-ups en innovatieve mkb-ers ontvangen voor een totaal bedrag van €9 miljoen euro¹.
- Horizon werkt aan het opzetten van een nieuw project, het corona rebuild program, opgezet om ondernemers die door de coronacrisis in zwaar weer zijn terechtgekomen wegwijs te maken in de financiële mogelijkheden die er zijn om de tijdelijke negatieve cashflow op te vangen. Vervolgens wordt het vizier samen met de ondernemer naar de toekomst gericht om te ontdekken of ze hun businessmodel moeten aanpassen om de coronacrisis te overleven.
- Bedrijven hebben hun aandacht op het zo goed mogelijk overleven van de coronacrisis. Horizon merkt dit in de contacten met ondernemers en in het algemeen in de uitvoering van haar werk. De voucherregeling wordt geherpositioneerd richting ondernemers die n.a.v. de corona crisis hun business model onder de loop willen nemen en daarvoor een externe expert moeten inhuren. Het bedrijfsleven is momenteel niet bezig met exportprogramma's. Wereldwijd is er een terugloop in nieuwe acquisitie trajecten. De reeds voor corona in gang gezette trajecten lijken wel te worden doorgezet.
- Hart voor zorgend Flevoland is een initiatief van Win4All, Economic Board Flevoland, dat tot doel heeft om kant-en-klaar maaltijden te maken voor personeel in de zorgsector. Hiermee wordt zorgpersoneel ontlast na een zware werkdag en biedt het betrokken regionale ondernemers tegelijkertijd een steuntje in de rug doordat zij hun producten en diensten kunnen afzetten tegen een eerlijke prijs. In de afgelopen weken heeft Hart voor zorgend Flevoland, samen met lokale horecaondernemers en leveranciers maar liefst 3.740 maaltijden gemaakt voor de helden in de zorg. Nu de druk op zorg aan het afnemen is zal de stichting Hart voor zorgend Flevoland op zoek gaan naar nieuwe projecten die bijdragen aan het versterken en ondersteunen van de zorg in Flevoland.
- Het Europese landbouwnetwerk ERIAFF (European Regions for Innovation in Agriculture, Food and Forestry) heeft een brief opgesteld om te pleiten voor vrij verkeer van voedsel, planten en mensen die actief zijn in de landbouw in de hele Europese Unie. De provincie Flevoland ondertekent deze brief ook. Flevoland heeft zitting in de Coordination Committee van het netwerk. Voor Flevoland is dit belangrijk omdat een groot deel van de agrofoodsector afhankelijk is van mensen uit de Oost-Europese landen. Ook veel plantgoed en voedsel gaat de grenzen over. Het gaat onder andere om kassen, bollen, verwerking en biologische landbouw (20% van totale landbouwareaal).
- Er is contact geweest met de drie sociale werkvoorzieningsschappen in Flevoland (vorige contact was een maand geleden): Concern voor Werk, Tomin en Impact. Er wordt aangegeven dat er tov 4 weken geleden niet veel veranderd is. Uitgangspunt is nog steeds de 1,5 meter en de meest kwetsbare medewerkers werken thuis of werken niet. Het percentage werknemers dat werkt is iets hoger geworden en ligt nu tussen de 50-85%, waarbij er in een aantal onderdelen sprake is van rouleren (werknemers roulerend aan het werk om zoveel mogelijk werknemers te kunnen laten werken). De werkvoorzieningsschappen zijn blij met de extra financiële middelen vanuit het Rijk (voor de periode tot 1 juni 2020), maar verwachten dat dit onvoldoende is om het verlies aan omzet te compenseren. De schappen hopen op een tweede tranche.
- Samenwerking bedrijfskringen Flevoland: Elke gemeente in Flevoland heeft een bedrijvenkring die de belangen van de aangesloten ondernemers behartigt. In deze crisistijd is het beroep op deze bedrijvenkringen groot en spelen zij een belangrijke rol in signalering van en ondersteuning bij de uitdagingen waarmee ondernemers mee worden geconfronteerd. De bedrijvenkringen hebben de wens uitgesproken om hun krachten regionaal te bundelen en Win4All heeft hiervoor het initiatief genomen. Er hebben inmiddels 3 (digitale) overleggen plaatsgevonden om elkaars kennis, ervaringen en netwerken te delen. Met deze samenwerking kunnen de bedrijvenkringen elkaar bovenlokaal versterken.

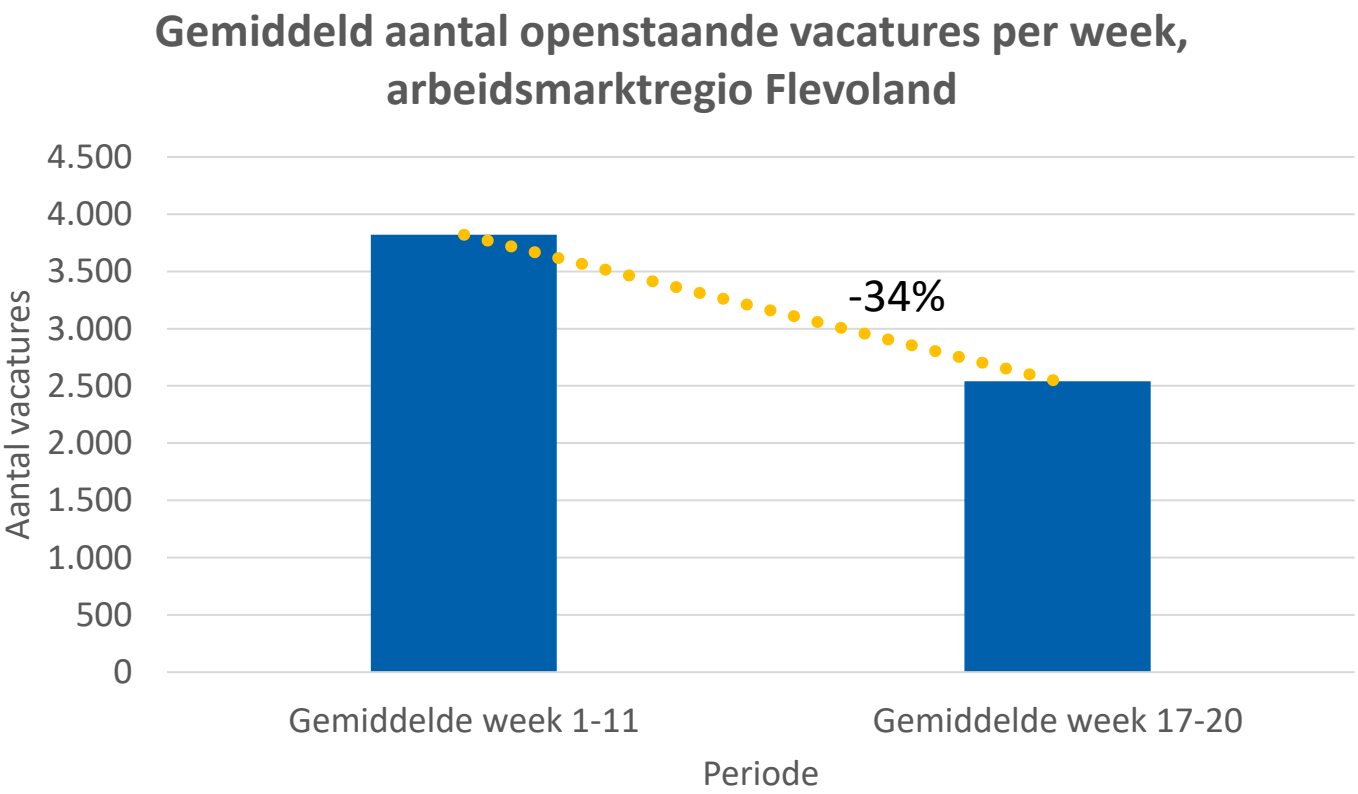
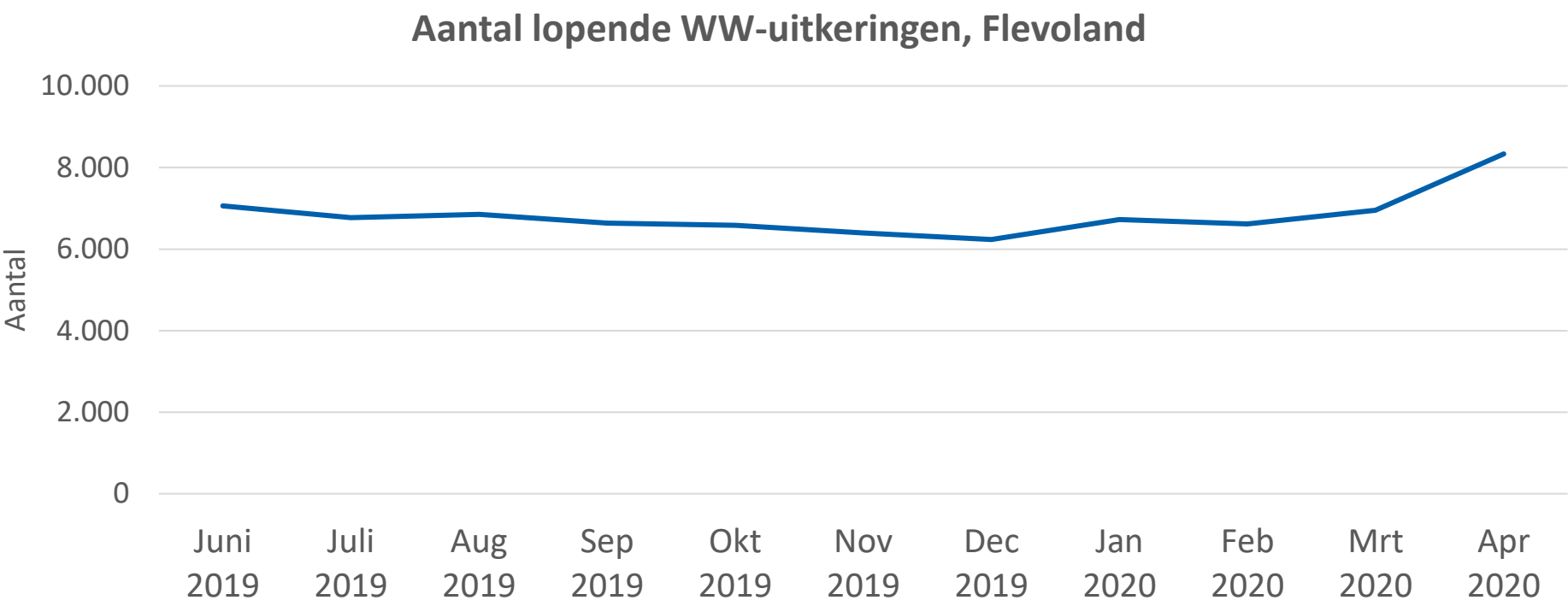
Economische impact

- In de ontwikkeling van het aantal faillissementen van bedrijven en instellingen in Flevoland is nog geen duidelijk effect van de coronacrisis waarneembaar. In week 22 (laatste week van mei) loopt het aantal weliswaar wat op (5 faillissementen), in de twee weken daarvoor was er sprake van 1 faillissement per week en in de eerste week van juni was er geen faillissement te melden. Een kanttekening hierbij is dat het hierbij gaat om eenmanszaken, bedrijven of instellingen die door de rechter in staat van faillissement is verklaard. Opheffingen zijn niet in deze cijfers inbegrepen, en tussen de aanvraag en het uitspreken van een faillissement kunnen enkele weken zitten¹.
- Faillissementen betreffen slechts een gedeelte van het aantal bedrijven dat stopt. Via LISA-data over de maandelijkse bedrijvendynamiek is te zien dat het totaal aantal bedrijfsbeëindigingen in april en mei 2020 in Flevoland op eenzelfde peil lagen als in dezelfde maanden in 2019. Wel werden er fors minder nieuwe bedrijfsvestigingen gestart: in mei 2020 waren er 460 nieuwe vestigingen in Flevoland, tegenover 590 nieuwe vestigingen in dezelfde maand in 2019. In april was de daling nog sterker: ruim 47% ten opzichte van april 2019². Deze daling komt grotendeels voort uit een kleiner aantal nieuwe inschrijvingen van eenmanszaken en ZZP'ers, vooral in de sectoren zakelijke dienstverlening en overige dienstverlening.
- In vrijwel alle branches van het niet-financiële bedrijfsleven is het aantal ondernemers dat denkt in de huidige economische situatie minstens nog een jaar te bestaan in mei sterk toegenomen ten opzichte van de meting van april³, zo meldt het CBS in een nieuwe meting. Het toegenomen vertrouwen in het voortbestaan van het eigen bedrijf tijdens de coronacrisis is vooral zichtbaar in de afname van het aantal bedrijven dat in april nog dacht de continuïteit niet langer dan een half jaar te kunnen handhaven onder de toen geldende omstandigheden. Versoepeling van de coronamaatregelen speelt in dit verband waarschijnlijk een belangrijke rol. Specifieke Flevolandse cijfers zijn enkel beschikbaar voor de meting uit april. Meer dan de helft van de ondernemers in het Flevolandse niet-financiële bedrijfsleven verwachtte in april dat het voortbestaan van hun bedrijf in gevaar zou komen als de coronacrisis langer dan een halfjaar aanhoudt (zie onderste grafiek). Zo'n 40% van de ondernemers verwachtte bovendien dat de werkgelegenheid bij hun bedrijf de komende drie maanden met minstens 10% afneemt.

Economische impact

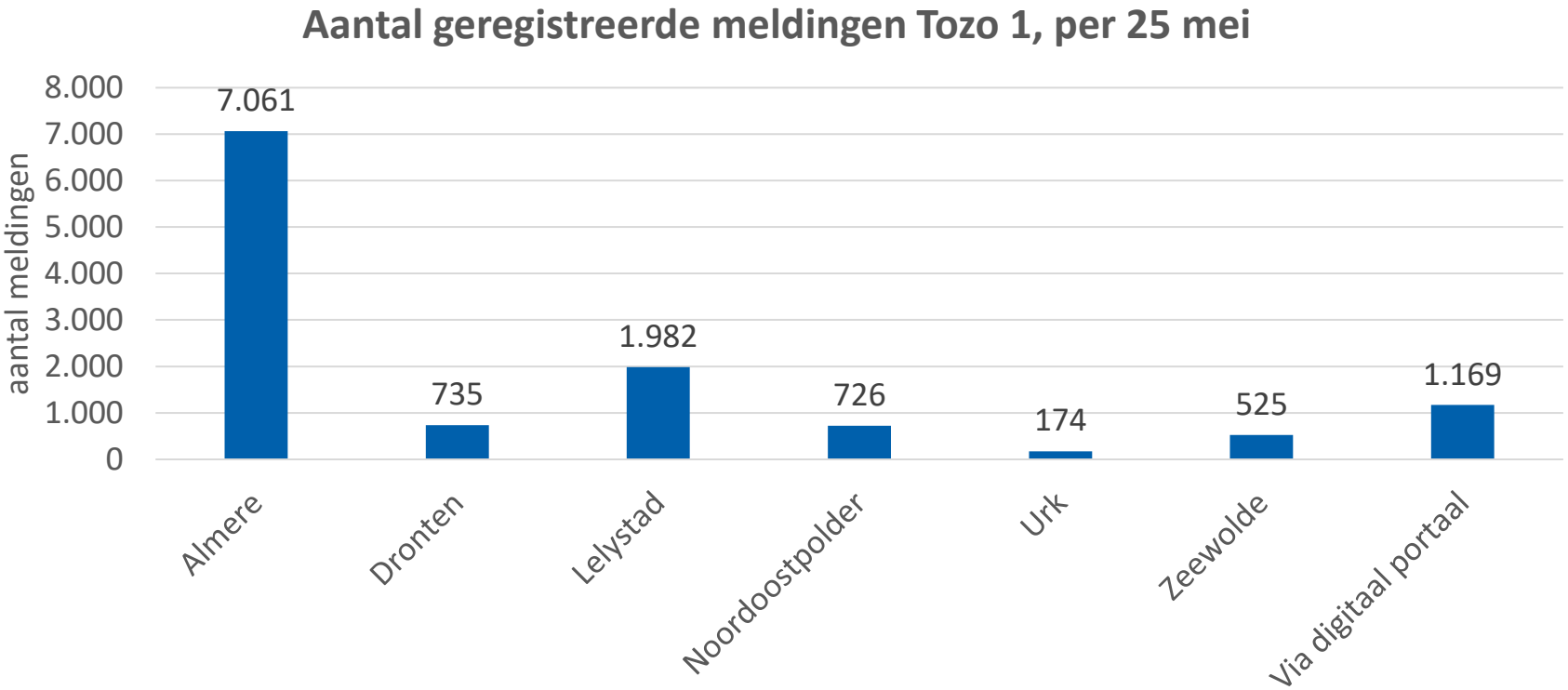
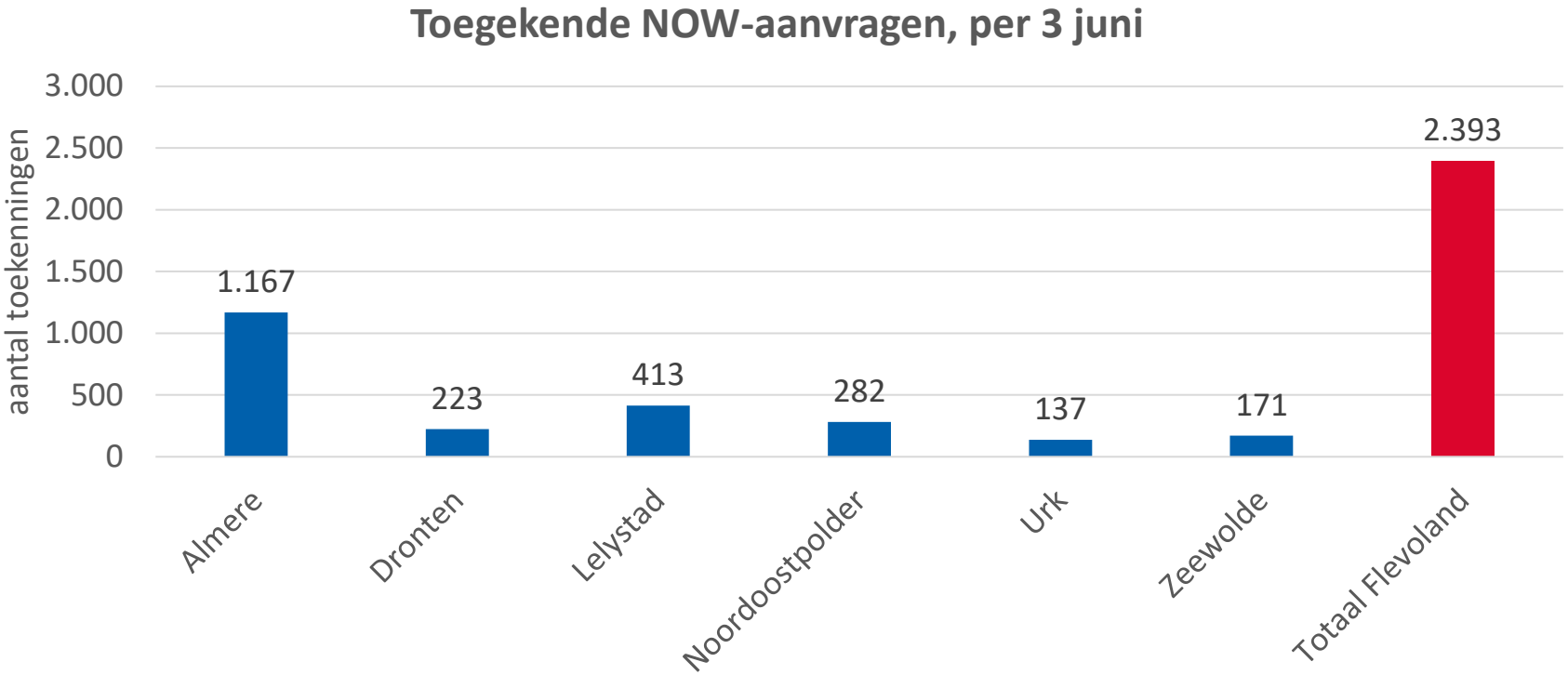
- In april is een forse toename van het aantal WW-uitkeringen te zien. Het aantal WW-uitkeringen in Flevoland nam toe met 1.388, een stijging ten opzichte van maart van 20%¹. Landelijk steeg het aantal WW-uitkeringen met 16,7%. In de arbeidsmarktregio Flevoland waren het vooral werknemers uit de uitzendsector die zich meldden voor een WW-uitkering (1.540 uitkeringen). Maar ook veel werknemers in de horeca verloren hun baan, net zoals winkelpersoneel en chauffeurs. Door de maatregelen ter beperking van de verspreiding van het coronavirus verviel een groot deel van het werk in sectoren zoals horeca, cultuur, detailhandel, non-food en transport. Specifieke beroepen die sterk werden geraakt zijn onder andere kelners & barpersoneel, verkoopmedewerkers detailhandel alsmede receptionisten, telefonisten en administratief medewerkers.
- Het aantal (online) vacatures in de arbeidsmarktregio Flevoland is met 34% is gedaald sinds het begin van de coronacrisis². De vergelijking is gemaakt tussen het gemiddelde van de eerste 11 weken van dit jaar enerzijds en week 17-20 anderzijds. Landelijk is het aantal vacatures met bijna 32% afgenomen. Er was vooral sprake van een daling in de tijd dat de coronamaatregelen van start gingen (week 12). De daling van het aantal openstaande online vacatures zwakt in de weken daarna af. De vacatureddaling is breed gespreid en treft veel beroepen. Procentueel gezien is het aantal openstaande online vacatures voor commerciële en dienstverlenende beroepen het sterkst afgenomen. De sluiting van eet- & drinkgelegenheden, culturele voorzieningen en afgelasting van evenementen zorgde voor minder vraag naar personeel als koks en schoonmakers. Winkels ontvingen minder klanten, waardoor er minder vraag was naar bijvoorbeeld verkoopmedewerkers.
- In haar publicatie van 4 juni³ stelt het UWV dat één derde van de werknemers in Flevoland werkt in sectoren die zwaar worden getroffen door de coronamaatregelen. Hiermee behoort Flevoland tot de regio's met een zwaar getroffen werkgelegenheid. Dit komt door de werkgelegenheidsstructuur in Flevoland. Sectoren als groothandel, luchtvaart, horeca en cultuur, sport & recreatie zijn daar, zowel direct als indirect via pendel, relatief sterker aanwezig.

Economische impact

- Het UWV laat zien dat er tot en met 3 juni 2.393 Flevolandse aanvragen voor de NOW-regeling (Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid) zijn toegekend ¹. 49% van de aanvragen komt uit Almere. Landelijk geldt dat de sectoren horeca en catering, de detailhandel en de overige commerciële dienstverlening het grootste aandeel hebben in het aantal goedgekeurde aanvragen. Volgens het UWV is het gemiddelde opgegeven omzetverlies ruim 68%, in de horeca zelfs 81%. Ongeveer 67% van de toekenningen is voor bedrijven met 1 tot 10 werknemers.
- (Zelfstandig) ondernemers die in zwaar weer zitten door het coronavirus kunnen bij het Zelfstandigenloket Flevoland een beroep doen op de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). De oorspronkelijke Tozo (Tozo 1) is verlengd met de Tozo 2, die per 1 juni opengesteld is. Voor Tozo 1 geldt dat er zich tot 25 mei in totaal 12.372 ondernemers hebben gemeld bij het ZLF². 9.031 van deze 12.372 ondernemers hebben vervolgens een informatief gesprek gehad. Dit heeft er toe geleid dat er 6.657 aanvragen levensonderhoud zijn ingediend en 487 aanvragen bedrijfskrediet.
- Het CBS meldt dat landelijk aan 60% van de horecabedrijven met minder dan 250 werkzame personen op 15 mei 2020 een uitkering was toegekend vanuit de regeling Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS)³. Binnen de horeca waren restaurants (86% maakte gebruik van de TOGS-regeling) en cafés (81%) de deelbranches met de hoogste percentages bedrijven die gebruik maakten van deze regeling. Specifieke Flevolandse cijfers zijn alleen beschikbaar voor de periode tot en met 7 mei. Op dat moment waren er vanuit Flevoland 3.812 TOGS-aanvragen ingediend. Hiervan zijn 3.584 aanvragen toegekend. Per aanvraag is € 4.000 toegekend, leidend tot een totaal uitbetaald bedrag van € 14.336.000 in Flevoland. De meeste toegekende aanvragen gingen naar de sector Vervoer per taxi (429), gevolgd door de sector Haarverzorging (281) ⁴.

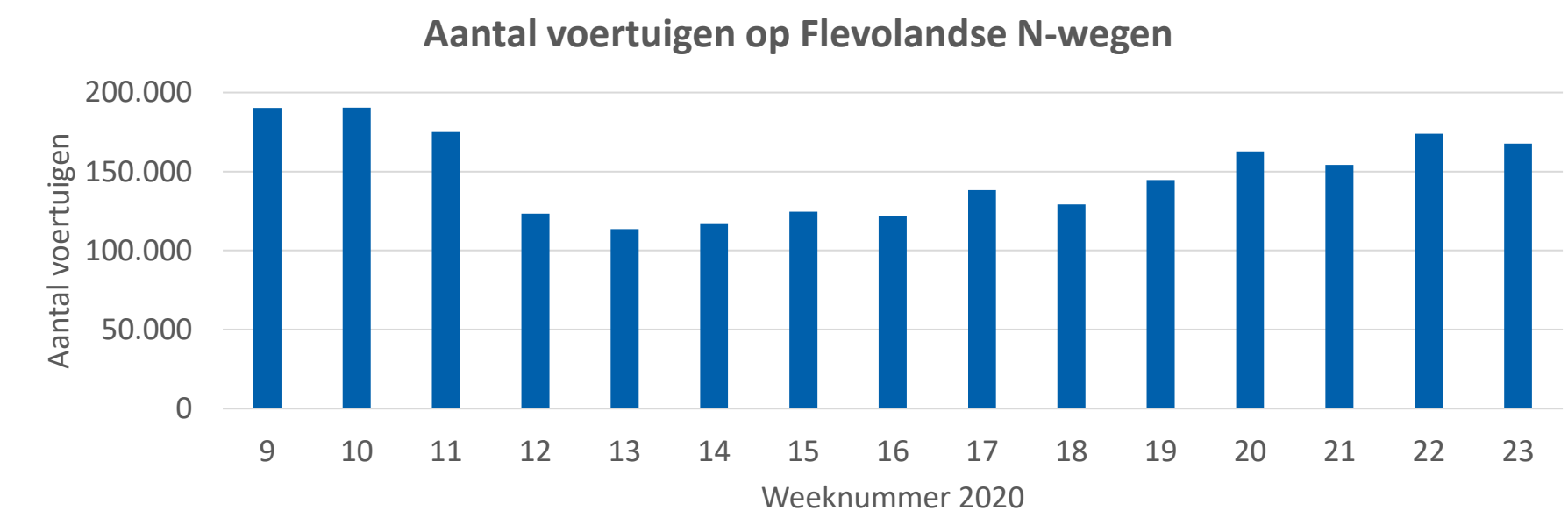
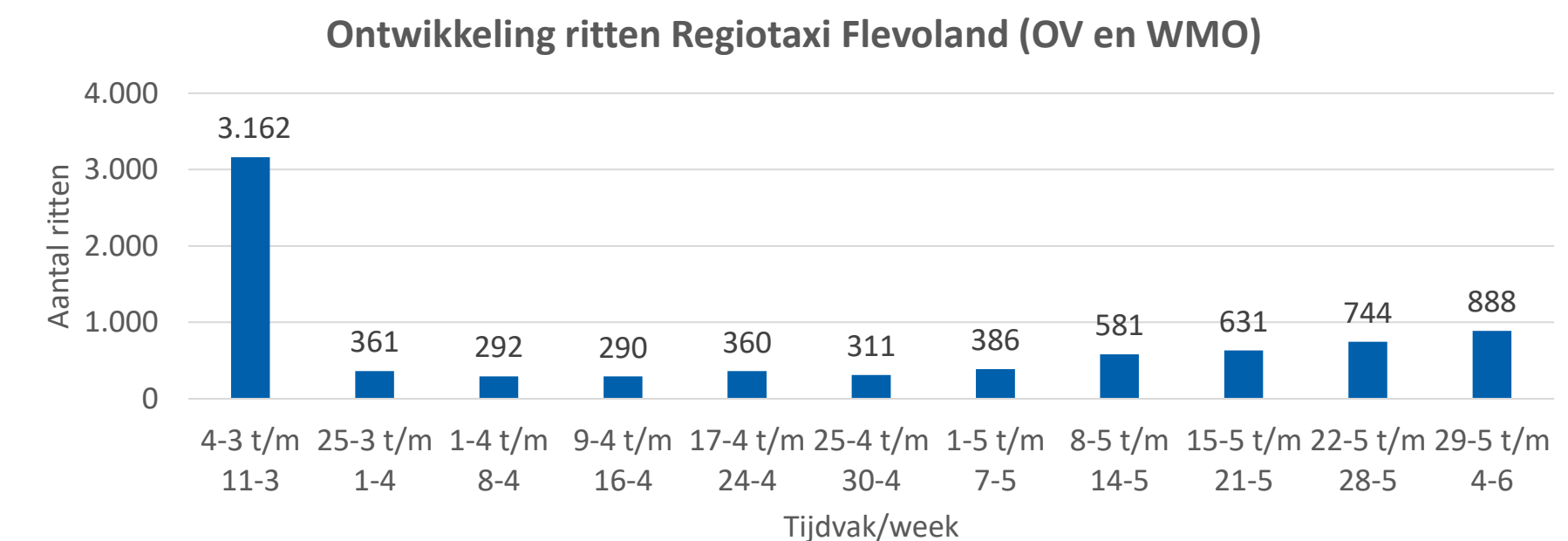
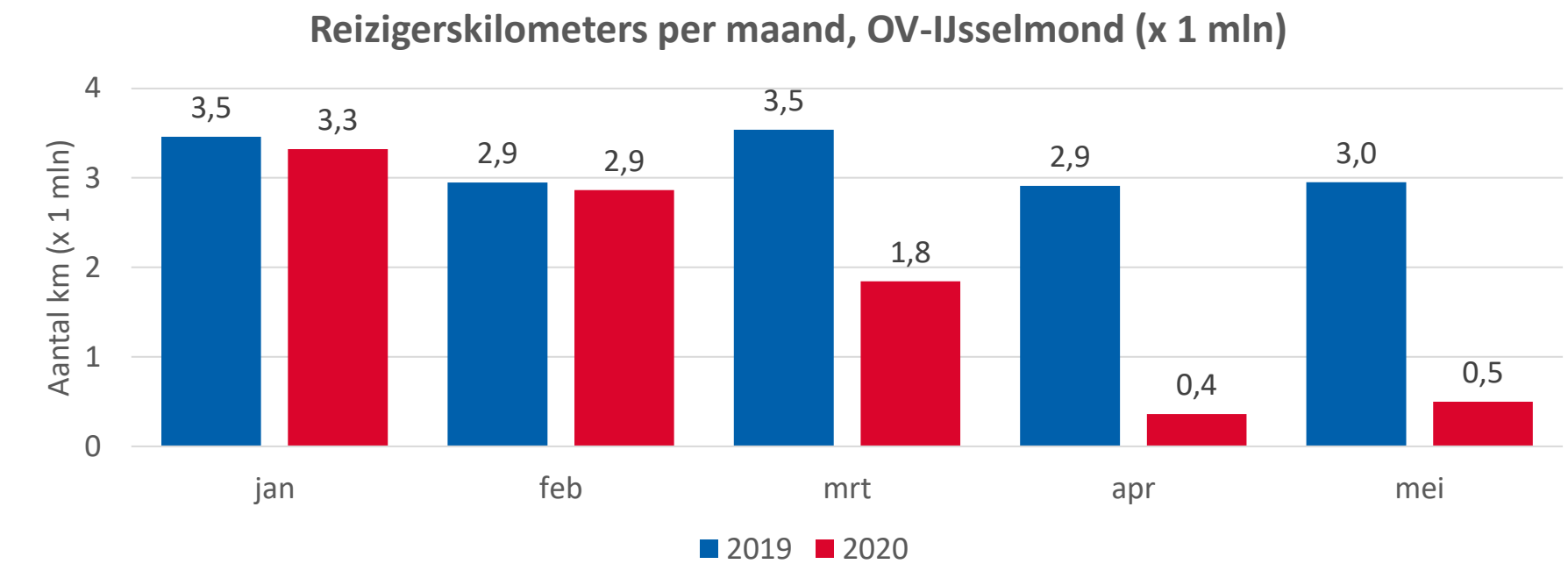
Totaal aantal aanvragen Tozo
bij het ZLF:
12.372
Bron: administratie ZLF, per 25 mei

Bronnen: ¹ UWV (2020); ² Administratie ZLF; ³ CBS (2020); ⁴ RVO (2020)

- Het gebruik van het OV in Flevoland is sinds de coronamaatregelen fors minder geworden, maar nam in mei verhoudingsgewijs wel weer licht toe ten opzichte van april. In de concessie OV-IJsselmond daalde in de maand mei 2020 het totaal aantal reizigerskilometers met zo'n 83% ten opzichte van de maand mei in 2019, naar ongeveer 0,5 miljoen reizigerskilometers. In april bedroeg deze daling 88%¹.
- Met ingang van 30 maart is de dienstregeling afgeschaald. Vanaf dinsdag 2 juni wordt in de concessie OV-IJsselmond weer de reguliere dienstregeling gereden. Uitzondering hierop is lijn 247 Harderwijk - Walibi. Op verzoek van Walibi gaat deze lijn vooralsnog niet rijden.
- GS Flevoland heeft op 27 mei ingestemd met de afspraken op hoofdlijnen tussen Rijk, de decentrale OV-autoriteiten en de vervoerbedrijven over de verstrekking van een beschikbaarheidsvergoeding door het Rijk vanaf 16 maart 2020.
- Vrijdag 5 juni is er in het NOVB een akkoord op hoofdlijnen bereikt over de beschikbaarheidsvergoeding voor het OV. De detailuitwerking van de regeling volgt in de komende weken. Zodra details bekend zijn, zal er overleg plaatsvinden met Connexxion.
- Het regiotaxivervoer blijft beschikbaar en het aantal ritten neemt in de maand mei en de eerste week van juni weer toe, al is er nog steeds een afname van het aantal ritten van ruim 70% (zie grafiek)² ten opzichte van de laatste week vóór de coronamaatregelen. De uitvoerders van regiotaxi kunnen dit verlies aan ritten niet dragen.
- In verband met deze enorme vraaguitval in het regiotaxivervoer als gevolg van de coronacrisis hebben Gedeputeerde Staten van Flevoland en de colleges van de gemeenten Lelystad, Dronten, Zeewolde en de Noordoostpolder besloten om de uitvoerders van Regiotaxi Flevoland voorschotbetalingen te doen.
- Na de crisis zal de provincie met de vervoerder en het call centrum bespreken wat er nodig is als definitieve regeling. Uitgangspunt hierbij is dat de provincie zoveel mogelijk zal aansluiten bij landelijke afspraken.
- De op 21 april door de regering afgekondigde versoepeling van de coronamaatregelen geeft geen aanleiding om wijzigingen in het openbaar vervoer door te gaan voeren in de concessie IJsselmond.
- Op basis van verkeerstellingen is te zien dat in de eerste weken na de coronamaatregelen flink minder voertuigen werd geteld op Flevolandse N-wegen. Vanaf eind april stijgt het aantal voertuigen weer, en deze stijging zet zich door in mei en juni. Het aantal voertuigen op N-wegen zit in week 22 en 23 op ongeveer 90% van het niveau vóór de coronamaatregelen (peilweek 9)³.

Infrastructurele werken

- Tot nu toe gaan de provinciale infrawerken nog gewoon door. De kans bestaat dat er mogelijk vertraging ontstaat door de aanhoudende situatie. Als provincie gaan we bij alle projecten soepel om met vertragingen en andere problemen die kunnen ontstaan door de coronacrisis.
- Als opdrachtgever zullen wij alle betalingen zo snel mogelijk doen, om de aannemers zo veel mogelijk tegemoet te komen. Ook aanbestedingen die lopen gaan gewoon door, maar ook daar wordt rekening gehouden met de gevolgen van de crisis.
- Omdat verwacht wordt dat veel Nederlanders hun vakantie in Nederland zullen doorbrengen komende zomer, wordt een toename verwacht van boten/waterrecreatie op de vaarwegen. Dit heeft gevolgen voor de bezetting en in het inwerken van nieuw bedieningspersoneel van bruggen en sluizen. Hiervoor zijn maatregelen (bijv. het gebruik van schotten, desinfecteringsmiddelen, gebruik van laserpennen) getroffen om het inwerken van nieuwe medewerkers binnen de kaders van de RIVM mogelijk te maken en een volledige bezetting van bedieningspersoneel te realiseren in de komende zomermaanden.

Maatregelen

Provincie Flevoland

- De provincie komt instellingen tegemoet als zij als gevolg van de coronacrisis de door de provincie gesubsidieerde activiteiten niet of deels kunnen uitvoeren. Deze algemene beleidslijn heeft betrekking op de Algemene Subsidieverordening Flevoland 2012 voor de jaarschijf 2020 en omvat het volgende:
  - De aan instellingen verleende subsidie voor 2020 wordt niet lager vastgesteld wanneer zij als gevolg van corona-maatregelen de gesubsidieerde activiteiten aantoonbaar niet of slechts deels kunnen uitvoeren en verplichtingen aantoonbaar niet of slechts gedeeltelijk kunnen nakomen;
  - Instellingen kunnen, wanneer zij melden dat zij door het coronavirus in het kader van de uitvoering van de subsidiebeschikking liquiditeitsproblemen hebben, 100 % bevoorschotting ontvangen.

Rijksoverheid

- De rijksoverheid heeft ook verschillende financiële noodmaatregelen getroffen om werkgevers en zelfstandigen te steunen: zie voor meer info <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-per-onderwerp/financiele-regelingen>
- De huidige noodmaatregelen bieden voor een aantal sectoren onvoldoende ondersteuning. Dit betreft sectoren waarbij de productie door blijft gaan, maar afzet niet mogelijk is door beperkingen in de export of door onvoldoende afname door de tijdelijke sluiting van de horeca. Dit komt met name voor in de sierteelt, voedingstuinbouw en fritesaardappelen. Het kabinet komt daarom met een steunpakket van 650 miljoen euro voor land- en tuinbouwbedrijven die door de coronacrisis in de problemen zijn gekomen. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) voert de regelingen uit. Op dit moment worden de regelingen verder uitgewerkt. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-financiele-regelingen/overzicht-specifieke-regelingen-landbouw--tuinbouw--en-visserijsector>

Europese Unie

- De provincie volgt de ontwikkelingen in Brussel nauwgezet en beïnvloedt deze waar nodig met onze netwerken.

Overig

- VNO-NCW en MKB-Nederland hebben een zogenaamde coronacalculator gemaakt, waarmee berekend kan worden hoe coronamaatregelen een onderneming kunnen helpen: <https://www.coronacalculator.nl/>

Financiële perspectief

Er zijn voor 2020 en de jaren erna veel onzekerheden met betrekking tot het financiële perspectief van de provincie, zowel ten aanzien van de inkomsten als de uitgaven.

- Bij de inkomsten gaat het om zaken als de accressen van het Provinciefonds (i.v.m. koppeling hiervan aan de rijksuitgaven), het aantal voertuigen voor de opcenten MRB als gevolg van de gewijzigde economische situatie en mogelijk lagere dividenden.
- Bij de uitgaven spelen meerkosten als gevolg van provinciale inzet om effecten van de coronacrisis in Flevoland te beperken, maar ook lagere of vertraagde lasten door stagnatie in werkzaamheden bij de provincie of bij opdrachten en subsidies aan derden. Daarnaast kunnen de gedaalde beurskoersen van invloed zijn op bijvoorbeeld de waardering van het provinciaal Nazorgfonds gesloten stortplaatsen. Tevens is het denkbaar dat bij de aflossing van verstrekte leningen en participaties aan ondernemingen nadelige effecten kunnen optreden.
- Gezien de onzekerheden wordt overwogen om in 2020 met voorstellen te komen ter versterking van de weerstandscapaciteit.
- Het college komt met een Perspectievenbrief 2020-2024, ter vervanging van de Zomernota en Perspectiefnota. In die brief wordt een Najaarsnota aangekondigd, waarin onder andere naar verwachting een completer beeld geschetst kan van de (budgettaire) effecten van de Coronacrisis en genomen en te nemen maatregelen. Ook zal daarin worden ingegaan op de bestedingen ten laste van het Noodfonds Corona van € 4 mln. dat op 27 mei 2020 door Provinciale Staten is ingesteld.

In het overleg (BOFv) tussen Rijk, VNG, IPO en UvW van 8 en 23 april hebben de drie koepels aangegeven geconfronteerd te worden met grote kosten en omvangrijke derving van inkomsten. Het IPO heeft daarbij gewezen op:

- de kosten van het OV (doorbetalen van voorschotten, terwijl sprake is van teruggelopen passagiersaantallen);
- het overeind houden van de regionale economie met bijzondere aandacht voor de vrijetijdseconomie;
- het overeind houden van de niet rijksgesubsidieerde cultuursector;
- vertraging in infrastructurele werken doordat buitenlandse bedrijven niet kunnen opereren.

Uit de terugkoppeling van het IPO hebben we het volgende vernomen:

- Het rijk wil in gesprek over de reële extra kosten die de decentrale overheden vanwege de door de rijksoverheid genomen crisismaatregelen maken (zoals bekend gemaakt op 17 maart jl.). Hierover wordt op korte termijn (begin mei) een extra overleg georganiseerd.
- Ten aanzien van de meicirculaire 2020 hebben fondsbeheerders het voorstel gedaan om het accressen en loon- en prijscompensatie te bevriezen. VNG en IPO nemen dat in beraad. In de meicirculaire 2020 zal daar duidelijkheid over komen. Recent heeft de minister een brief aan de kamer gestuurd waarin de bevriezing van de accressen wordt bevestigd.

